

Advies

Het Koninklijk Besluit van 17 oktober 2005 tot vaststelling van de minimumnormen voor de bescherming van legkippen (Staatsblad van 20.10.2005) vermeldt in het verslag aan de Koning dat de Regering over de omzetting van de Richtlijn 1999/74/EG tot vaststelling van de minimumnormen voor de bescherming van legkippen een beslissing zal nemen op grond van een objectieve evaluatie van de aspecten inzake dierenwelzijn, leefomstandigheden en volksgezondheid, en op basis van economische criteria. Deze beslissing dient krachtens het KB voor 1 januari 2010 omgezet te zijn in koninklijk besluit.

Met het oog op deze regeringsbeslissing heeft een evaluatiecommissie bestaande uit vertegenwoordigers van de leghennenhouderij (Boerenbond, FWA, Vlaamse Bedrijfspluimvee- en konijnenhouders vzw.), experts in eiproduktie (Lodewijckx), de dierenwelzijnsverenigingen (GAIA, Eurogroup for Animal Welfare, Animaux en P ril), Belgische wetenschappers van de Hogeschool te Sint-Niklaas, de KULeuven en het ILVO en een vertegenwoordiger van de consumentenorganisatie OIVO, zich op vraag van de Regering, intensief gebogen over de problematiek van leghennen in kooi- en niet-kooisystemen.

De evaluatiecommissie is op 17 oktober 2007, 26 november 2007, 14 februari 2008, 10 april 2008, 8 mei 2008, 8 september 2008, 20 november 2008, 12 februari 2009, 14 mei 2009 en 4 juni 2009 samengekomen en heeft de eer aan de Regering het volgende advies over te maken.

Tot op heden is het wetenschappelijk niet duidelijk en is er binnen de evaluatiecommissie geen overeenstemming over welk huisvestingssysteem het meeste dierenwelzijn biedt. Zowel de verrijkte kooisystemen als de alternatieve systemen hebben voor- en nadelen. Dit blijkt ook uit de studies die zijn gemaakt in opdracht van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu en het ILVO. Voor wat betreft de gedragsmatige aspecten zijn er meer garanties in de alternatieve systemen, terwijl de sterfte, botbreuken en sanitaire aspecten dan weer in het voordeel van de verrijkte kooisystemen zijn. Beide systemen zijn vandaag nog niet vrij van problemen en vragen dan ook verder onderzoek naar oplossingen.

Voor levering aan de verse eiermarkt is het grootste deel van de eieren afkomstig van kippen gehuisvest in niet-kooisystemen. De brekerijen echter betrekken het overgrote deel van de eieren van bedrijven met kooihuisvesting. Hier speelt de kostprijs van de aangevoerde eieren een grote rol en is de internationale handel een belangrijke factor.

Een onmiddellijk verbod op kooihuisvesting voor leghennen zou de kosten voor de Belgische leghennenhouders te hoog opdrijven, waardoor goedkopere eieren geïmporteerd zullen worden en de productie zich naar het buitenland zal verplaatsen. Aangezien België netto-exporteur voor eieren en een belangrijke draaischijf is voor de Europese eihandel is de sector bijzonder gevoelig voor een afwijkende landelijke regelgeving.

Alle hoger genoemde partijen stellen dan ook unaniem aan de Regering het volgende voor:

- Momenteel bestaat er geen overeenstemming om een keuze te maken tussen de verschillende huisvestingssystemen. Er worden dan ook extra middelen gevraagd om het onderzoek in de verschillende huisvestingsvormen verder te stimuleren. Dit

onderzoek dient niet alleen in proefaccommodatie, maar ook in praktijkomstandigheden te gebeuren

- Een verbod op het installeren of het in gebruik nemen van kooihuisvesting voor leghennen kan ten vroegste op 1.1.2025 plaatsgrijpen indien aan alle onderstaande voorwaarden is voldaan:
 - o de omschakeling van de Belgische leghennensector naar huisvesting in niet-kooisystemen brengt geen concurrentienadeel voor de Belgische leghennenhouders met zich mee t.o.v. leghennenhouders in andere lidstaten van Europa.
 - o er geen kooihuisvestingssystemen blijken te bestaan die een gelijkwaardig of beter dierenwelzijnsniveau garanderen dan de niet-kooisystemen.
 - o de hygiënische en sanitaire status van niet-kooisystemen niet slechter blijkt dan deze van de verrijkte kooisystemen.
 - o de gezondheidstoestand van de diervverzorgers en dieren in de niet-kooisystemen gelijkwaardig is met deze van de verrijkte kooisystemen.

Bij een wijziging van de voorschriften voor het houden van leghennen kunnen houderijen die leghennen huisvesten in een toegelaten systeem, nog maximaal 18 jaar na ingang van de wijziging hun activiteiten voortzetten.

Het is belangrijk te onderstrepen dat het ontwikkelen van een eigen verrijkte kooisysteem voor de Belgische markt geen kans maakt gezien de economische perspectieven van zo een systeem te beperkt zijn voor de constructeurs. De optimalisatie van de huisvestingssystemen dient wetenschappelijk goed te worden onderbouwd. Dit vergt tijd en middelen.

Elke 5 jaar zal deze evaluatiecommissie opnieuw samenkomen om de stand van zaken op te maken en de voortgang te evalueren.

Om op termijn verder in dierenwelzijn vooruit te gaan, worden van de Regering de volgende verbintenissen gevraagd:

- Om de bedrijven aan te zetten te investeren in alternatieve systemen en diervriendelijkere verrijkte kooisystemen te bevorderen moeten deze bedrijven van een zo groot mogelijke overheidssteun kunnen genieten.
- Het onderzoek naar de optimalisatie van de niet- kooisystemen en diervriendelijker verrijkte kooisystemen dient met overheidssteun worden gestimuleerd.
- Bij de WTO wordt geijverd voor de blijvende opname van eieren op de lijst van “sensitive products” en voor de mogelijkheid om enkel producten toe te laten met een equivalente dierenwelzijns- en sanitaire status als deze geproduceerd in Europa.
- Er dient een structurele en permanente opvolging van de transparantie van de prijzen voor de hele sector te zijn.